

TE WILLEBROECK.

We zijn tien jaar later. Het was zeer droevig gesteld in de Nederlanden. De vroolijkheid scheen uit de Vlaamsche en Brabantsche steden geweken. Op ieders gelaat las men bezorgdheid. Koning Filips II had onze gewesten verlaten. Hij verbleef in Spanje. De vorst kon zijne Nederlandsche onderdanen niet verdragen. Onze vaders waren te vrijheidslievend, te opgewekt, te gul. De Spaansche koning wilde de vrijheid aan banden leggen. Het volk werd oproerig. Filips nam strenge maatregelen, maar vuurde daardoor den tegenstand aan. Onze vaders bezaten keuren, die hun allerlei rechten waarborgden en waarop ze fier waren. Filips had gezworen die rechten te eerbiedigen. En nu trapte hij ze met de voeten. Egmont was naar Spanje geweest, om den koning goedgunstiger te stemmen. Vergeefsche reis echter!

Mijne lezers kennen de staatkundige en godsdienstige beoerten der 16^e eeuw. Ge hebt gehoord van edelen en burgers, die langs vreedzamen weg den ouden toestand wilden herstellen, van het volk, dat naar de wapens greep, van die half-wilde benden, welke als een legioen duivels de kerken binnen drongen en de beelden vernielden. Deze laatste gebeurtenis bracht Filips tot razernij en hij zond Alva om de bevolking te kastijden. Die tijding schrikte de bevolking af. Honderdduizend inwoners vloden naar veiliger streken. Ook edelen trokken weg, want ze wisten, dat hun leven in gevaar verkeerde. Onder hen bevond zich de prins van Oranje, Willem de Zwijger,, zooals de geschiedenis hem noemt. Egmont weigerde echter het land te verlaten. Oranje, die naar Duitschland den wijk nemen zou, had een laatste ontmoeting met zijn vriend Egmont, in het dorpje Willebroeck, tusschen Brussel en Antwerpen.

Beide edelen zijn alleen in eene kamer. Nevens hun vertrek bevinden zich nog andere voorname personen, hier gekomen om over staatszaken te spreken. Oranje en Egmont echter wenschen eenige oogenblikken voor zich alleen. Willem zal nog eene poging wagen om zijn vriend te bewegen ook het land te verlaten.

— Zoodus zijt gij vast besloten om naar Duitschland te gaan? vraagt Egmont.

— Mijn besluit is onherroepelijk. Ik wil geen slachtoffer der Spaansche wreedheid zijn. En ik bid u, mijn trouwe vriend, ga mee met mij.

— Ik? Mijn land verlaten?

— Ga mee! Is smeek het u!

— En waarom?

— Och, wees toch niet ziende blind! Ge weet wie naar de Nederlanden afzakt. Alva!

— En zou ik hem vreezen?

— Hij draagt uw doodvonnis bij zich.

— Willem, ge maakt u noodeloos ongerust. Alva dient koning Filips en mag slechts de bevelen van zijn vorst uitvoeren.

— Het is het bevel des konings, om u om te brengen! Zijt gij niet een der verdedigers der volksvrijheid? Zijt ge niet naar Spanje gereisd om 's konings maatregelen te berispen? Dat vergeeft Filips u nooit.

— Hij heeft mij toen zijn vriend genoemd.

— Zeker, met de eene hand zal hij u streelen, zoolang tot hij de kans veilig ziet u met de andere te worgen. En dat oogenblik nadert, tenzij gij mijn voorbeeld en dat van andere edelen volgt.

— Ik zou als een balling in den vreemde rondzwerven! Hoe moet ik dan mijne gade en kinderen onderhouden?

— Juist terwille van uwe duurzame echtgenooten, van uwe geliefde kinderen moet ge dit land ontvluchten. Het leven van haar gemaal, van hunnen vader staat op 't spel.

— Vluchten! herhaalt Egmont met heesche stem. Moet ik vluchten, als een misdadiger, ik, die in Frankrijk voor den koning mijn leven waagde, hem lauweren schonk?

— Dat kunnen de Spanjaarden u niet vergeven. Alva haat u, alleen reeds omdat ge u bij St-Quentin en Grevelingen met krijgsroem overdekte.

— Maar Alva is de knecht van onzen vorst Filips.

— Filips is een ontrouwe meester. Hij zal uwe diensten schandelijk vergeten.

— Dat kan ik niet gelooven! Bij iedere gelegenheid betuigt de koning zijne goede gezindheid.

— Gij zijt de brug, waarover de Spanjaarden de Nederlan-

den binnen trekken, maar, zijn ze eens hier, dan zullen ze die brug vernielen. Vertrouw niet op Filips, ik bezweer het u! Schendt hij niet de keuren zijner onderdanen, door het zenden van vreemde huurlingen? Helaas, welk schrikkelijk lot hangt dit arm volk boven

het hoofd ! Alva is een wreedaard, een beul, die geen bloed zal ontzien. Alles, wat in Vlaanderen en Brabant geschied is, betekent niets bij wat er nu gebeuren zal. Eén kreet van deernis, van doodsangst zal weerklinken...

— En ik zou dan mijn volk verlaten? Nooit !

— Thans vermoogt ge niets. En, als ge uw leven verliest, wat zal uw moed, uwe dapperheid u dan baten?

— Egmont zal sterven als een held.

— Zonder voordeel voor zijn volk ! Ga mee naar Duitschland ! Ik zal er troepen verzamelen, legerbenden, om de benarde Nederlanden ter hulp te snellen. Voor de laatste maal, mijn trouwe vriend, ga mee met mij. Uw leven, 't geluk van uw huisgezin staan op 't spel.

Oranje is diep ontroerd. Egmont ook verkeert onder den indruk van dit gewichtig oogenblik. Maar zijn besluit staat vast. Hij zal blijven.

— Dus aanschouw ik u voor 't laatst op deze aarde. Ons afzijn is... neen, ik kan, ik mag er niet aan denken.

En Willem de Zwijger werpt zich snikkend om den hals van zijn vriend, wien ook de tranen in de oogen springen. Zoo houden beide edellieden elkander vast omstrengeld. Voor 't laatst? Helaas.

Egmont reist naar Brussel.

— Vaarwel, prins zonder land, zou hij tot Oranje gezegd hebben, waarop deze dan antwoordde :

— Vaarwel, graaf zonder hoofd.

Hoe het ook zij, de toekomst bewees, dat Oranje den toestand niet te donker inzag.

Het dorpje Willebroeck is weer verlaten door de doorluchtige bezoekers. Een is naar Duitschland gereisd, ver van de stad, waar Alva heerschen zou ; de andere heeft zich naar Brussel begeven, afwachtende de dingen, die komen moesten.

A. HANS.

EGMONT en HOORNE

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN

GEÏLLUSTREERDE

Geschiedenis van België

DOOR

G. H. MOKE.

GEHEEL HERZIEN EN HET HEDENDAAGSCHE TIJDPERK BIJGEWERKT

DOOR

EUG. HUBERT

LEERAAR AAN DE HOOGESCHOOL TE LUIK.

BRUSSEL. — J. LEBÈGUE & Cie.

INHOUDSTAFEL

	Bladz.
Inleiding	5
I. In Frankrijk	7
II. Te Willebroeck	20
III. De komst van Alva	24
IV. Het Feestmaal	27
V. De Gevangenneming	29
VI. In de Brusselsche Taveerne	33
VII. Mislukt	38
VIII. Bedroefde Vrouwen. — Een edele Grijsaard	41
IX. De laatste Nacht	47
X. Het Treurspel	51
XI. Hoorne's Broeder	55
XII. Egmont's Zonen	58